[2024] 5 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 813: 2024 ਆਈ.ਐਨ.ਐਸ.ਸੀ. 416

ਸੀ. ਸੁਬੀਆ @ ਕਦਮਬੁਰ ਜੈਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਬਨਾਮ

ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਅਤੇ ਹੋਰ

(2024 ਦੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 2582)

15 ਮਈ 2024

[ਬੀ.ਆਰ. ਗਵਈ ਅਤੇ ਸੰਦੀਪ ਮਹਿਤਾ, *ਜੇਜੇ.]

ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਮੁੱਦਾ

ਮਾਮਲਾ ਬੇਨਾਮੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਦੀਵਾਨੀ ਗਲਤੀ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਇੱਕ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਉਸੇ ਕਾਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਹੈੱਡਨੋਟਸ+

ਬੇਨਾਮੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ (ਪ੍ਰਬੰਧਨ), ਐਕਟ 1988-s. 4- ਬੇਨਾਮੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ - ਬੇਨਾਮੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਦੀਵਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮੇ/ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਪਰਮਿਸਿਬਿਲਟੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ-ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਆਪਕ, ਪਹਿਲਾਂ ਰੀਅਲ ਅਸਟੇਟ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਧੋਖਾਧੜੀ ਨਾਲ ਲੁਭਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉੱਚ ਮੁਨਾਫਾ ਕਮਾਉਣ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜ਼ਮੀਨੀ ਸੌਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ - ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਨਾਮ ਰਜਿਸਟਰਡ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਖਰੀਦੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਦੋਸ਼ੀ ਸਹਿਮਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਪਲਾਟ ਜਾਂ ਮੁਨਾਫਾ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧੋਖਾਧੜੀ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇ ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ - ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਉਸੇ ਸੈੱਟ 'ਤੇ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਲੰਬਿਤ ਹੈ - ਐਫਆਈਆਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਤੇ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ: ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਡਿਸਮਿਸ

ਫੈਸਲਾ: ਝਗੜਾ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੁਝ ਪਲਾਟਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਵੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਅਨੁਸਾਰ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਹੈ, ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸੁਚੇਤ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸੌਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਨਾਮ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹੋਣ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। 4(1) ਅਤੇ 4(2), ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਜ਼ਮੀਨੀ ਸੌਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜੋ ਕਿ ਬੇਨਾਮੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਸਨ, ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਸਿਵਲ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵਰਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

---

* ਲੇਖਕ

ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਇੱਕ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸਵੈ-ਸਹੀ ਕਾਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣਾ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਅਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸ. 4, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜੋ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ - ਕਿਉਂਕਿ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੇ ਦੋਸ਼ ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈਯੋਗ ਦੀਵਾਨੀ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਬਣਦੇ, ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਉਸੇ ਸਮੂਹ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣਾ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ - ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਹੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦੇਣਾ - ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਜ਼ਾ ਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਤ ਵੀ। 406, 420, 294 (ਬੀ) ਅਤੇ 506 (ii) ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਆਈਪੀਸੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਈ ਗਈ - ਵਿਵਾਦ ਜੋ ਕਿ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਵਾਨੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਰੰਗ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਧੋਖਾਧੜੀ, ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਾਧਨ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਸ਼ਰੇਆਮ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਲਾ ਹੁਕਮ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। [ਪਾਰਾ 36, 38, 42-48]

ਬੇਨਾਮੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ (ਪ੍ਰਬੰਧਨ), ਐਕਟ 1988 - ਐੱਸ. 4 - ਬੇਨਾਮੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ - ਬੇਨਾਮੀ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਮਨਾਹੀ:

ਫੈਸਲਾ: ਐਸ. 4(1) ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬੇਨਾਮੀ ਰੱਖੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮਾ, ਦਾਅਵਾ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ, ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਬੋਲੇਗੀ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਬੇਨਾਮੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਬਚਾਅ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਂ ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਇਦਾਦ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। 4(2) ਅਜਿਹੀ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ, ਦਾਅਵੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਮਨਾਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 35]

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ

ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਭਜਨ ਲਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ [1990] ਸਪਲਾਈ. 3 ਐਸਸੀਆਰ 259: 1992 ਪੂਰਕ 1 ਐਸਸੀਸੀ 335; ਇੰਡੀਅਨ ਆਇਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਐਨਈਪੀਸੀ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਹੋਰ [2006] ਸਪਲਾਈ. 3 ਐਸਸੀਆਰ 704: (2006) 6 ਐਸਸੀਸੀ 736; ਆਨੰਦ ਕੁਮਾਰ ਮੋਹੱਟਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (ਦਿੱਲੀ ਦਾ ਐਨਸੀਟੀ), ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਹੋਰ [2018] 13 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ.

ਸੀ. ਸੁਬੀਆ @ ਕਦਮਬੁਰ ਜੈਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਅਤੇ ਹੋਰ

1028: (2019) 11 ਐਸਸੀਸੀ 706; ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਗਣਪਤੀ ਡੀਲਕਾਮ (ਪੀ) ਲਿਮਿਟੇਡ [2022] 12 ਐਸਸੀਆਰ 320: (2023) 3 ਐਸਸੀਸੀ 315; ਸਰਬਜੀਤ ਕੌਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਅੰਕੜਾ, 2023 ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐਸਸੀ 210; ਵਿਜੇ ਕੁਮਾਰ ਘਈ ਬਨਾਮ ਸਟੇਟ ਆਫ ਡਬਲਯੂ.ਬੀ. [2022] 1 ਐਸਸੀਆਰ 884: (2022) 7 ਐਸਸੀਸੀ 124- ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਐਕਟਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਪੀਨਲ ਕੋਡ, 1860; ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1973; ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਐਕਟ, 1988; ਬੇਨਾਮੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ (ਪ੍ਰਬੰਧਨ), ਐਕਟ 1988.

ਕੀਵਰਡਸ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਸਿਵਲ ਗਲਤ; ਬੇਨਾਮੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ; ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮਾ; ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ; ਧੋਖੇ ਨਾਲ ਲੁਭਾਇਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਰਿਤ; ਧੋਖਾਧੜੀ; ਭਰੋਸੇ ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਉਲੰਘਣਾ; ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ; ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ; ਅਪਰਾਧਿਕ ਧਮਕੀ; ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ.

ਇਸ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਮਾਮਲਾ

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2024 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2582

2013 ਦੇ ਕ੍ਰੈਲਪ ਨੰਬਰ 3846 ਵਿੱਚ ਮਦਰਾਸ ਵਿਖੇ ਮਦਰਾਸ ਵਿਖੇ ਨਿਆਂਇਕ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ 23.04.2018 ਦੇ ਨਿਰਣੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ

ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰੀ

ਦਾਮਾ ਸ਼ੇਸ਼ਾਦਰੀ ਨਾਇਡੂ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਪਾਈ ਅਮਿਤ, ਤੁਸ਼ਾਰ ਬਖਸ਼ੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨਰੇਸ਼ ਬਖਸ਼ੀ, ਅਭਿਯੁਦਿਆ ਵਤਸ, ਅਸ਼ੀਸ਼ ਜੈਕਬ ਮੈਥਿਊ, ਐਡਵ. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਡੀ.ਕੁਮਨਨ, ਵੇਸ਼ਾਲ ਤਿਆਗੀ, ਐਮ.ਪੀ. ਪਾਰਥੀਬਨ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪ੍ਰਿਯਰੰਜਨੀ ਨਾਗਾਮੁਥੂ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ਾਲਿਨੀ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਆਰ. ਸੁਧਾਕਰਨ, ਟੀ. ਹਰੀ ਹਰ ਸੁਧਨ, ਬਿਲਾਲ ਮਨਸੂਰ, ਸ਼੍ਰੇਅਸ ਕੌਸ਼ਲ, ਪੀ.ਵੀ.ਕੇ. ਦੇਵੇਂਦਰਨ, ਐਡਵੋਕੇਟ. ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ / ਹੁਕਮ

ਨਿਰਣਾ

ਮਹਿਤਾ, ਜੇ.

1. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਮਦੁਰਾਈ ਬੈਂਚ ਦੇ 2013 ਦੇ ਸੀਆਰਐਲ.ਓ.ਪੀ.(ਐਮਡੀ)ਨੰਬਰ 3846 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 23 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2018 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਦੁਆਰਾ ਤੁਰੰਤ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਮਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 120ਬੀ, ਸੈਕਸ਼ਨ 294(ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 294ਬੀ) ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 120ਬੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਸੈਕਸ਼ਨ 420 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਕ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੰਬਰ II, ਕੋਵਿਲਪੱਟੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ 2012 ਦੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 250 ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇੰਡੀਅਨ ਪੀਨਲ ਕੋਡ, 1860 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਆਈਪੀਸੀ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)।

ਸੰਖੇਪ ਤੱਥ:-

3. ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 3 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਨੇ ਵਿਦਿਅਕ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੰਬਰ II, ਕੋਵਿਲਪੱਟੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਐਮ.ਐਸ.ਸੀ., ਐਮਫੀ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਹੈ। ਉਹ 8 ਅਕਤੂਬਰ 2007 ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਆਪਕ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਆਪਕ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਪਿਛਲੇ 16 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਣ ਲਈ ਰੀਅਲ ਅਸਟੇਟ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।

4. ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਕੰਨਬੀਰਨ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਏ-3' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਜੋ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ (ਐਸਬੀਆਈ), ਕੋਵਿਲਪੱਟੀ ਸ਼ਾਖਾ ਵਿੱਚ ਮੈਨੇਜਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਰੀਅਲ ਅਸਟੇਟ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝੇ ਹੋਏ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਸੁਬੀਆ @ ਕਾਦੰਬੁਰ ਜੈਰਾਜ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਏ-1' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਏ. ਵਿਜਯਾ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਏ-2' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਆਇਆ। ਏ-1 ਅਤੇ ਏ-2 ਰਾਹੀਂ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਚੰਦਰਸ਼ੇਕਰ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਏ-4' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ), ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਪੰਡਿਆਰਾਜ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਏ-6' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ), ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ (ਐੱਸ. ਪੰਡਿਆਮਲ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਏ-5' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ), ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਭਰਾ (ਕੇ. ਸ਼ੰਮੁਗੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇੱਥੇ 'ਏ-4' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਸੀ। ਰੀਅਲ ਅਸਟੇਟ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ।

5. ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਭਾਈਵਾਲਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਸੁਭਾਅ ਦਾ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰੀਅਲ ਅਸਟੇਟ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਰਾਜਨੀਤਕ ਸਬੰਧ ਹਨ। ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਹੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦੇਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਸੌਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲੁਭਾਇਆ ਅਤੇ ਉਕਸਾਇਆ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਉਸ ਦੀ ਭਰਜਾਈ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਕਰਵਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਿਕਲਪਿਕ ਵਿਕਲਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤਾਂ ਵੱਧ ਮੁਨਾਫਾ ਕਮਾਉਣ ਲਈ ਪਲਾਟ ਤੁਰੰਤ ਵੇਚੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਿਆਸੀ ਸਬੰਧਾਂ ਦਾ ਪਰਦਾਫਾਸ਼ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ

ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉਹ ਇਹਨਾਂ ਸੌਦਿਆਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇਗਾ।

6. ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਧੋਖੇ ਨਾਲ ਉਕਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਰੀਦੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਛੋਟੇ ਪਲਾਟ ਬਣਾ ਕੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੇਚ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ, ਜਿਸ ਲਈ ਅਕਸਰ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੀ ਸਰੀਰਕ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਇੱਕ ਅਧਿਆਪਕ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਸਨੂੰ ਅਸੁਵਿਧਾ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਪਾਰਸਲ ਉਸਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਖਰੀਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪਲਾਟ ਵੱਡੇ ਮੁਨਾਫੇ ਵਿੱਚ ਵੇਚ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸਦਾ ਹਿੱਸਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਭਰਮਾਉਣ ਦੇ ਇਸ ਢੰਗ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ, ਏ-1, ਏ-3, ਏ-4, ਅਤੇ ਏ-6 ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦੇਣ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਦੇ ਮਨਸੂਬੇ ਨਾਲ ਉਸ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ।

7.ਇਹ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਸਨੇ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਜੀਜਾ ਚੰਦਰਸ਼ੇਕਰ, ਸਪੋਟਰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾਸਾਮੀ ਨਾਇਕਰ ਨੇ ਏ. ਸਾਈਰਾਮ ਨਾਲ ਅੱਲਾਮਪੱਤੀ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ 8 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਸੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਧਿਆਪਕ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ, ਤੂਤੀਕੋਰਿਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੰਬਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਏ. ਸਾਈਰਾਮ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

8. ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦਾ ਲਾਲਚ ਦੇ ਕੇ, ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ 27 ਫਰਵਰੀ, 2008 ਨੂੰ ਸਬ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦਫ਼ਤਰ, ਕੋਵਿਲਪੱਤੀ ਦੀ ਫਾਈਲ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੰਬਰ 1839 ਵਜੋਂ 27 ਫਰਵਰੀ, 2008 ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਅੱਲਾਮਪੱਤੀ ਦੇ ਕੁੱਲ 1 ਏਕੜ 76 ਏਕੜ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕੁਝ ਪਲਾਟਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਦਰਜ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੀ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਲਈ 1,01,47,800/- ਰੁਪਏ ਜਦੋਂਕਿ, ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਉਕਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸੌਦੇ ਵਿੱਚ ਅਨੁਪਾਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਰਕਮਾਂ ਦਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਏ-1, ਏ-3, ਏ-4, ਅਤੇ ਏ-6 ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਏ. ਸਾਈਰਾਮ ਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਉਕਤ ਪਾਰਸਲ ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ 10,000 ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਖਰੀਦਿਆ। 3,08,33,600/-। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਉਸਦੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਪਲਾਟ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧੋਖਾਧੜੀ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ।

9. ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਏ-2 ਅਤੇ ਏ-5 ਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਧੋਖਾ ਕਰਨ ਲਈ ਏ-1, ਏ-3, ਏ-4 ਅਤੇ ਏ-6 ਨਾਲ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚੀ ਸੀ। ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੀਅਲ ਅਸਟੇਟ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ

ਮੂੰਹ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦੇਣ ਦੇ ਮਨਸੂਬੇ ਨਾਲ ਭਰੋਸੇ ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।

10. ਏ-1, ਏ-3, ਏ-4 ਅਤੇ ਏ-6 ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸੌਦੇ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਏ. ਸਾਈਰਾਮ ਨਾਲ 27 ਫਰਵਰੀ, 2008 ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਭਰੋਸੇ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚੀ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪਲਾਟ ਦਾ ਬਣਦਾ ਹਿੱਸਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਭਰੋਸੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਲਈ, 19 ਜੁਲਾਈ, 2010 ਨੂੰ ਪੰਚਾਇਤ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਬੁਲਾਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਨਿਪਟਾਰਾ ਡੀਡ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਹਿਮਤੀ ਬਣੀ ਸੀ ਕਿ ਏ-1 ਅਤੇ ਏ-2 ਦੁਆਰਾ 256.51 ਸੈਂਟ ਦੇ 52 ਪਲਾਟ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਵੇਸ਼ ਲਈ ਸੌਂਪੇ ਜਾਣਗੇ।

11. ਇਸੇ ਬੰਦੋਬਸਤ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਏ-4 ਅਤੇ ਏ-6 ਨੂੰ 233.50 ਸੈਂਟ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ 45 ਪਲਾਟ 233.50 ਸੈਂਟ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਕਰਕੇ ਪਾਸਿਆਂ ਵੱਲ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਡੀਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ, ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਏ-4 ਦੇ ਜੀਜਾ ਧਰਮਰਾਜ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਏ-7' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ 1000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਨਰਲ ਪਾਵਰ ਆਫ਼ ਅਟਾਰਨੀ (ਜੀਪੀਏ) ਚਲਾਇਆ। 30,00,000/- ਪਲਾਟ ਨੰਬਰ 68, 69, 70 ਅਤੇ 71 ਵੱਲ ਜੋ ਕਿ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਡੀਡ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਅਤੇ ਪਾਰਸਲ ਸਨ।

12. ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ। 19,00,000/- ਜੋ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਕੀਮਤ ਵਿੱਚੋਂ ਬਕਾਇਆ ਸ਼ੇਅਰ ਦੀ ਰਕਮ ਹੋਵੇਗੀ। 30,00,000/-. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਡੀਡ 'ਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੇ ਵਾਅਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ।

13. ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਪਲਾਟਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਵੀ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਲਾਟਾਂ ਲਈ ਤਿੰਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਰੁਪਏ ਦੇ ਸਟੈਂਪ ਪੇਪਰਾਂ 'ਤੇ ਤਿੰਨ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। 90,000/-. ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਫੋਟੋਆਂ ਅਤੇ ਆਈਡੀ-ਪਰੂਫ਼ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਸੇਲ ਡੀਡਾਂ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ, ਪਰ ਉਹ ਸੇਲ ਡੀਡ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦਫ਼ਤਰ, ਕੋਵਿਲਪੱਟੀ ਵਿਖੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ। ਜਦੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਏ-1 ਅਤੇ ਏ-3 ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹੀਆਂ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੀਆਂ ਹਰਕਤਾਂ ਕਿਉਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨਾਲ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਦੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਏ.-1 ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਉਹ ਗੋਲੀ ਚਲਾ ਕੇ ਮਾਰ ਦੇਵੇਗਾ

ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਰਿਵਾਲਵਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ। ਇੰਨਾ ਕਹਿ ਕੇ ਏ-1 ਨੇ ਰਿਵਾਲਵਰ ਕੱਢ ਕੇ ਏ-3 ਨੂੰ ਫੜਾ ਦਿੱਤਾ।

14. ਇਹ ਅੱਗੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਏ-1 ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ। 41,00,000/- 14 ਨਵੰਬਰ, 2011 ਨੂੰ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੁਝ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਲਈ, ਦੋਸ਼ੀ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧੋਖੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਇਹ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕੁਝ ਦਲਾਲ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

15. ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੀਆਂ ਇਹਨਾਂ ਲਗਾਤਾਰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ 29 ਜੂਨ, 2010 ਨੂੰ ਕੋਵਿਲਪੱਟੀ ਵੈਸਟ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿਖੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਪਰ ਉਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਕਾਰਨ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਸੀਆਰਐਲਓਪੀ (ਐਮਡੀ) ਨੰਬਰ 1396 ਆਫ਼ 2011 ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਮਦੁਰਾਈ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਸਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ, ਤੂਤੀਕੋਰਿਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਆਖਰਕਾਰ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973 ਦੀ ਧਾਰਾ 156(3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਭੇਜਣ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦੇ ਨਾਲ ਨਿਆਂਇਕ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

16. ਸਿੱਖਿਅਤ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਤਹਿਤ, ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਥਾਣਾ ਕੋਵਿਲਪੱਟੀ ਪੱਛਮੀ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜਿੱਥੇ 2011 ਦੀ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 305 ਮਿਤੀ 6 ਮਾਰਚ, 2011 ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਤਫ਼ਤੀਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਿੱਟਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅੱਠ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ: -

"ਇਨ੍ਹਾਂ ਫੌਜਦਾਰੀ ਐਕਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ 1 ਤੋਂ 6 ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹਨੀ ਕੋਟੇਡ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ਼ ਦਿਵਾਇਆ ਹੈ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਨਾਲ, ਆਲਮਪੱਟੀ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 218/ਬੀ 1.5 ਏਕੜ, ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 219 2.74 ਏਕੜ, ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 218/1, 218/1/21/1/21/21/21 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦੀ ਹੈ। ਕੁੱਲ 7 ਏਕੜ 61 ਸੈਂਟ ਜਿਸਦੀ ਕੀਮਤ ਗਾਈਡਲਾਈਨ ਮੁੱਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ 6,18,500/- ਰੁਪਏ ਹੈ ਪਰ 3,08,33,600/- ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਐਸਆਰਓ ਕੋਵਿਲਪੱਟੀ ਦੀ ਫਾਈਲ 'ਤੇ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਨੰ. 1839/08 ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਕਤ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚੋਂ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਤੀ, 0/100 ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉਸਦੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤਕ ਹਿੱਸਾ ਅਤੇ ਬਕਾਇਆ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ

91,47,700/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਲਈ ਜਾਂ ਬਦਲਵੇਂ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਨੁਪਾਤਕ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾ ਦੇ ਕੇ, ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਏ। ਇਸ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਜਾਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਜਾਪਦੇ ਹਨ ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਹਨ:

ਪਹਿਲਾ ਦੋਸ਼ੀ ਧਾਰਾ 420 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਹੈ। 120(ਬੀ) ਆਈਪੀਸੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 294(ਬੀ), 506(ii) ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ।

ਦੂਜਾ ਦੋਸ਼ੀ ਧਾਰਾ 420 ਆਈਪੀਸੀ ਆਰ/ਡਬਲਯੂ ਸੈਕਸ਼ਨ 120 (ਬੀ) ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਹੈ।

ਤੀਜਾ ਦੋਸ਼ੀ ਧਾਰਾ 420 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਹੈ। 120(ਬੀ) ਆਈਪੀਸੀ ਅਤੇ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 294(ਬੀ), 506(ii) ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਆਰ/ਡਬਲਯੂ 114.

ਚੌਥਾ ਦੋਸ਼ੀ ਧਾਰਾ 420 ਆਈਪੀਸੀ ਆਰ/ਡਬਲਯੂ ਸੈਕਸ਼ਨ 120 (ਬੀ) ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਹੈ।
5ਵਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 420 ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 120 (ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਹੈ।

6ਵਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 420 ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 120 (ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਹੈ।

7ਵਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 420 ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 120 (ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਹੈ।
8ਵਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 420 ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 120 (ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਹੈ।"

17. ਵਰਨਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਲਜ਼ਾਮਾਂ ਦੇ ਉਸੇ ਸਮੂਹ ਲਈ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਏ-1 ਤੋਂ ਏ-6 ਨੂੰ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਕੇ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਵੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਓ.ਐਸ. ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਟੂਟੀਕੋਰਿਨ ਦੀ ਫਾਈਲ 'ਤੇ ਲੰਬਿਤ ਹੈ। 2012 ਦਾ 06 ਨੰ.
18. ਏ-1, ਏ-2, ਏ-3, ਏ-4, ਏ-5, ਏ-6, ਏ-7, ਅਤੇ ਏ-8 ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਮਦੁਰਾਈ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਐਫਆਈਆਰ ਅਤੇ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸੀਆਰਐਲ.ਓ.ਪੀ. (ਐਮਡੀ) ਨੰਬਰ 3846 ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ। 23 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2018 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਰਜੀਹੀ ਉਕਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿਓ ਜੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ।

ਸੀ. ਸੁਬੀਆ @ ਕਦਮਬੁਰ ਜੈਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਬੇਨਤੀਆਂ: -

19. ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਦਾਮਾ ਸ਼ੇਸ਼ਾਦਰੀ ਨਾਇਡੂ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਅਤੇ ਜੋਸ਼ ਨਾਲ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਐਫਆਈਆਰ ਅਤੇ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੱਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਤ ਨਹੀਂ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਉਸਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ, ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਝਗੜਾ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੈ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਵਾਨੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਦੋਸ਼ੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਘੋਰ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ 'ਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸੌਦੇ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਰੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸ਼੍ਰੀ ਨਾਇਡੂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕਥਿਤ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਲਈ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਾਧਨ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

20. ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਸਰਕਾਰੀ ਅਦਾਰੇ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਅਧਿਆਪਕ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਜੋਖਮ 'ਤੇ, ਦੋਸ਼ੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਥੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸੌਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਨਾਫਾ ਵੰਡ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਲਈ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧਕ ਕਾਨੂੰਨ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੋਸ਼ੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ.

21. ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੋਵੇ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦੇਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦਾ ਇਲਜ਼ਾਮ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸੌਦਿਆਂ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਦੀ ਗੈਰ-ਅਨੁਪਾਤਕ ਵੰਡ ਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਖੁੱਲ੍ਹੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧਿਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਜੁਰਮ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

22. ਉਸਨੇ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਦੋਸ਼ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਉੱਚਤਮ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

ਭਜਨ ਲਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ'; ਇੰਡੀਅਨ ਆਇਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਐਨਈਪੀਸੀ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਤੇ ਆਨੰਦ ਕੁਮਾਰ ਮੋਹੱਟਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (ਦਿੱਲੀ ਦਾ ਐਨਸੀਟੀ), ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤੱਥ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮਾਨਤਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ

ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਬੇਨਤੀਆਂ:-

23. ਇਸਦੇ ਉਲਟ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਰਾਜ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਟੈਂਡਿੰਗ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਦਾ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਅਤੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ। ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਸ਼ਹਿਦ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਜਿੱਤ ਲਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧੋਖੇ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸੌਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੱਡਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਉਕਸਾਇਆ। ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਦਾ ਬਣਦਾ ਹਿੱਸਾ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚੋਂ ਪਲਾਟ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ, ਜੋ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਖਰੀਦੇ ਜਾਣਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਆਪਕ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਅਜਿਹੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੋਸ਼ੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਲਾਲਚਾਂ ਵਿੱਚ ਫਸ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਭਰੋਸੇ 'ਤੇ ਅੰਨ੍ਹਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸੌਦਿਆਂ ਲਈ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਦਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦੋਸ਼ੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਆਪਣੇ ਵਾਅਦਿਆਂ ਤੋਂ ਬਚ ਗਏ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪਲਾਟ ਦੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸੰਖਿਆ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਹੋ ਕੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਕੀਤੀ ਜੋ ਉਸਦੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਆਉਣਗੇ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕੁਝ ਪਲਾਟਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਸਹੀ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਵੀ ਵਾਂਝਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

24. ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਲਈ ਸਿਵਲ ਉਪਾਅ ਵੀ ਲਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਉਸਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਧੋਖਾਧੜੀ ਵਾਲੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਦੋਸ਼ ਸਿਵਲ ਗਲਤ ਅਤੇ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜੁਰਮ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ.

---

1 [1990] ਪੂਰਕ 3 ਐਸਸੀਆਰ 259: 1992 ਪੂਰਕ(1) ਐਸਸੀਸੀ 335

2 [2006] ਪੂਰਕ 3 ਐਸਸੀਆਰ 704: (2006) 6 ਐਸਸੀਸੀ 736

3 [2018] 13 ਐਸਸੀਆਰ 1028: (2019) 11 ਐਸਸੀਸੀ 706

ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਥਾਈ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ।

ਬੇਨਤੀਆਂ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ: -

25. ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਸੁਣਿਆ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ ਪੱਤਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਦੋਸ਼-ਮੁਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕੀਤੀ।

26. ਦਲੀਲਾਂ ਸੁਣੀਆਂ ਗਈਆਂ, ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ 16 ਫਰਵਰੀ, 2024 ਨੂੰ ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਪੱਖਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਮੰਗਣਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਵੇਖਣ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਇਸ ਰਾਏ ਦੇ ਸਨ ਕਿ ਕੇਸ ਧਾਰਾ 1 (ਧਾਰਾ 1) (ਧਾਰਾ 1) ਦੀ ਸਿੱਧੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਐਕਟ, 1988 ਦੀ ਧਾਰਾ 13(2) (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਪੀਸੀ ਐਕਟ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਕਿਉਂਕਿ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਦੱਸੇ ਬਿਨਾਂ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਬੇਨਾਮੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨੋਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਸਾਲ 2000 ਤੋਂ ਇੱਕ ਆਮਦਨ ਕਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਹੈ। ਨੋਟ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਸਾਲ 2004 ਤੋਂ ਰੀਅਲ ਅਸਟੇਟ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਨੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਦੌਲਤ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਾਲ 2007 ਵਿੱਚ ਹੀ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੀ ਉਮਰ 45 ਸਾਲ ਦੇ ਕਰੀਬ ਸੀ। ਉਹ ਸਾਲ 2022 ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰੀ ਲਾਭ ਦੇ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜ਼ਮੀਨੀ ਸੌਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਵੀ ਪੈਸਾ ਲਗਾਇਆ, ਉਹ ਉਸਦੀ ਆਮਦਨ ਅਤੇ ਬਚਤ ਦੇ ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਘੋਸ਼ਿਤ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਸਲ ਨਿਵੇਸ਼ ਸੀ। ਇਸ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਚਾਰਟ ਵੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਰੋਤਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿੱਥੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਕਮਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜ਼ਮੀਨੀ ਸੌਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

27. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਸਾਨੂੰ ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਂਚ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ।

28. ਹੁਣ, ਅਸੀਂ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ ਹਾਂ।

29. ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਨੋਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੇਸ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਾਲ 2007 ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਆਪਕ ਵਜੋਂ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰੀਅਲ ਅਸਟੇਟ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ।

ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀਆਂ ਨਿੱਕੀਆਂ ਨਿੱਕੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੂ ਸੀ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨਿਰਦੋਸ਼ਤਾ ਅਤੇ ਅਗਿਆਨਤਾ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਿਣਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

30. ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਐਫਆਈਆਰ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ਹਿਦ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਲਾਲਚ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵੀ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਇਆ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਸਰਕਾਰੀ ਅਦਾਰੇ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰੀ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੇ ਨਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਆ ਗਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਦੋਸ਼ ਇਕ ਪਾਸੜ ਹਨ ਅਤੇ ਅਸਲ ਤਸਵੀਰ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੁਚੇਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸੌਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਠੀਕ ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਈ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਖਰੀਦੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਉਸ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸੌਦੇ ਬੇਨਾਮੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਸਨ।

31. ਅਸੀਂ, ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਬੇਨਾਮੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ (ਪ੍ਰਬੰਧਨ), ਐਕਟ 1988 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਬੇਨਾਮੀ ਐਕਟ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ) (ਕਥਿਤ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ), ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(ਏ), ਸੈਕਸ਼ਨ 2(ਸੀ) ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ: -

"2. ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ- ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪ੍ਰਸੰਗ ਹੋਰ ਨਾ ਹੋਵੇ ਲੋੜ ਹੈ,---

(ਏ) ਬੇਨਾਮੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕੋਈ ਵੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ;
(ਬੀ).....
(ਸੀ) ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸੰਪਤੀ, ਭਾਵੇਂ ਚੱਲ ਜਾਂ ਅਚੱਲ, ਠੋਸ ਜਾਂ ਅਟੁੱਟ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਹਿੱਤ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ

"4. ਬੇਨਾਮੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਮਨਾਹੀ-

(1) ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬੇਨਾਮੀ ਰੱਖੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮਾ, ਦਾਅਵਾ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ

ਵਿਅਕਤੀ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਝੂਠ ਬੋਲੇਗਾ।
(2) ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੇਨਾਮੀ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੱਕ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਕੋਈ ਬਚਾਅ, ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਸੰਪਤੀ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ, ਦਾਅਵੇ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

(3) ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ,---
(ਏ) ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਸੰਪਤੀ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਹ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਸਹਿਭਾਗੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਸਹਿਭਾਗੀ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ; ਜਾਂ
(ਬੀ) ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਸੰਪਤੀ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਹ ਟਰੱਸਟੀ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ ਹੈਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਉਹ ਟਰੱਸਟੀ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿਸ ਲਈ ਉਹ ਅਜਿਹੀ ਹੈਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ।"

32. ਸੈਕਸ਼ਨ 2(ਏ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕੋਈ ਵੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇੱਕ "ਬੇਨਾਮੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ" ਹੋਵੇਗਾ।
33. ਸੈਕਸ਼ਨ 2(ਸੀ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, "ਸੰਪੱਤੀ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸੰਪਤੀ, ਭਾਵੇਂ ਚੱਲ ਜਾਂ ਅਚੱਲ, ਠੋਸ ਜਾਂ ਅਟੁੱਟ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਹਿੱਤ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ।
34. ਬੇਨਾਮੀ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਗਣਪਤੀ ਡੀਲਕਾਮ (ਪੀ) ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੰਬਿਤ ਹੈ।
35. ਬੇਨਾਮੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4(1) ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬੇਨਾਮੀ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮਾ, ਦਾਅਵਾ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਬੋਲੇਗੀ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਬਚਾਅ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ

---

4 [2022] 12 ਐਸਸੀਆਰ 320:(2023) 3 ਐਸਸੀਸੀ 315

ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬੇਨਾਮੀ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 4(2) ਅਜਿਹੀ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ, ਦਾਅਵੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਮਨਾਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ।
(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

36. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਸੌਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜੋ ਕਿ ਬੇਨਾਮੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਸਨ, ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ (ਵਿਅਕਤੀਆਂ) ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਕੋਈ ਸਿਵਲ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਜੋ ਕਿ ਇੱਥੇ ਦੋਸ਼ੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਕਿਉਂਕਿ ਬੇਨਾਮੀ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 4(1) ਅਤੇ 4(2) ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਬੇਨਾਮੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਦੀਵਾਨੀ ਗਲਤੀ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਹੈ, ਇੱਕ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣਾ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੋਵੇਗਾ।

37. ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ ਅਤੇ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕੇਸ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਖਰੀਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ/ਪਲਾਟਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਮੁਨਾਫੇ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਵੀ ਉਸਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਦੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋ-ਰੇਟਾ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਦਾ ਸਹੀ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਪੰਚਾਇਤ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਬੁਲਾਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਇੱਕ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਪਹੁੰਚਿਆ ਗਿਆ। ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਦਾ ਅਸਲ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਤੋਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਐਬਸਟਰੈਕਟ ਇੱਥੇ ਹੇਠਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: -

"10. ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਲਈ ਜਾਇਦਾਦ ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ 5 ਵਿੱਚ 169 ਸੈਂਟ ਮਾਪਦਾ ਇੱਕ ਪਲਾਟ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਤੀਜੇ ਦੋਸ਼ੀ ਕੰਨਬੀਰਨ ਨੂੰ 32 ਸੈਂਟ ਅਤੇ 1ਲੇ ਜੇਈਬਰਾਜਿਸਟ @ ਉਪਰਾਜਵਾਦੀ @ ਉਪਰਾਜਵਾਦੀ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ 55.50 ਸੈਂਟ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ 169 ਸੈਂਟ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰੀ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ, ਪਹਿਲੇ ਅਤੇ ਤੀਜੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ 9.9.2010 ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰੀ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਆਉਣਗੇ ਪਰ 9.9.2010 ਨੂੰ ਤੀਸਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਕੰਨਬੀਰਨ ਨੇ ਹੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਿਹਾ

ਦੂਜੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਬਾਰੇ ਉਸ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ 32 ਸੈਂਟ ਦੀ ਸਾਰੀ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ 32 ਸੈਂਟ ਦੀ ਸਾਰੀ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ 09.09.2010 ਨੂੰ ਇਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੀਜੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ 4/1ਵੇਂ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਅਣ-ਵੰਡ ਦਰਜ ਕੀਤੀ। ਡਾਕ. 2010 ਦਾ ਨੰਬਰ 8124 ਫਿਰ ਉਹ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੀ ਰਕਮ ਲਈ, ਉਸਨੂੰ 169 ਸੈਂਟ ਮਿਲਣੇ ਹਨ, ਤੀਜੇ ਦੋਸ਼ੀ ਕੰਨਬੀਰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਏ ਗਏ 32 ਸੈਂਟ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਪਲਾਟ ਜੋੜ ਕੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕੁੱਲ 201 ਸੈਂਟ ਮਿਲਣੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੰਨਬੀਰਨ ਨੂੰ ਆਪਣਾ 1/4ਵਾਂ ਅਣਵੰਡਿਆ ਹਿੱਸਾ ਵੇਚਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸਿਰਫ 103 ਸੈਂਟ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ ਦੋਸ਼ੀ ਸੀ. ਸੁਬੀਆ @ ਕਦਮਬੁਰ ਜੈਰਾਜ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਿਰਫ 100 ਸੈਂਟ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਪਲਾਟਾਂ ਨੂੰ ਚਲਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ 9.9.2010 ਨੂੰ ਸਬ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਵਾਸ਼ਘਾਤ ਅਤੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ 1 ਏਕੜ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖ ਕੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਘਾਣ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਗੰਭੀਰ ਨਤੀਜੇ ਭੁਗਤਣ ਦੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਦੇ ਕੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਡਰਾ ਧਮਕਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਸਿਆਸੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾ ਪਾ ਸਕੇ।

11. ਕਿਉਂਕਿ ਪਹਿਲੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ 19.10.2010 ਦੇ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਆਫ਼ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਨਹਿਰੂ ਮਹਾ ਕਾਲਜ ਰੋਡ, ਮਲੂਮੀਚੰਪੱਤੀ ਪਿੰਡ, ਕੋਵਈ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਪਲਾਟ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ 0-04 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 1 ਦੋਸ਼ੀ। ਉਸ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦਿਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ 14.1.2011 ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ 41,00,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਪੂਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਸਮਝੌਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਉਸੇ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਿਤੀ 19.07.2010 ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਪਤੀ ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ 5 ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਤਬਦੀਲ ਨਾ ਕਰਕੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨਾਲ ਧੋਖਾਧੜੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। 19.7.2010 ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ 1 ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ 31,52,000/- ਰੁਪਏ ਅਦਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਿਹਾਈ ਮਿਲਣੀ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ ਦੋਸ਼ੀ ਇਸ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਵੀ ਧੋਖਾਧੜੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਅਨੁਸਾਰ

19.7.2010 ਦੀ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤੀਜੀ ਆਈਟਮ ਚਿੰਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਬੰਧਤ ਨਿਵੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਵੰਡਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ 4 ਨੂੰ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵੇਚਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।"

38. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਤੋਂ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਮਨਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਹੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦੇਣਾ ਸੀ। ਦੋਸ਼ੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸੌਦਿਆਂ ਤੋਂ ਕੁਝ ਪਲਾਟਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕੁਝ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਵੀ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਹਨ ਪਰ ਵਿਵਾਦ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਅਨੁਸਾਰ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਹੈ।

39. ਇਹ ਦੋਸ਼ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਕਾਰਨ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਬੇਨਾਮੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਉਪਾਅ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ।

40. ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਕਿਉਂਕਿ ਪੂਰੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਪਲਾਟ ਵੇਚੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਾਭ ਦਾ ਉਚਿਤ ਹਿੱਸਾ ਉਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਰਬਜੀਤ ਕੌਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਐਨਆਰ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਕਿ:-

"ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਧੋਖਾਧੜੀ ਲਈ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਜਨਮ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸੌਦੇ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂ ਬੇਈਮਾਨ ਇਰਾਦਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਵਾਅਦੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ"।

41. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਵਿਜੇ ਕੁਮਾਰ ਘਈ ਬਨਾਮ ਡਬਲਯੂ.ਬੀ. ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ:

24. ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਜੀ. ਸਾਗਰ ਸੂਰੀ ਬਨਾਮ ਯੂ.ਪੀ. [ਜੀ. ਸਾਗਰ ਸੂਰੀ ਬਨਾਮ ਯੂ.ਪੀ. ਸਟੇਟ, (2000) 2 ਐਸਸੀਸੀ 636] ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਇਹ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਵਧਾਨੀ ਵਰਤਣ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਮਾਮਲੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਹੋਣ।

---

5 2023 ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐਸਸੀ 201

6 [2022] 1 ਐਸਸੀਆਰ 884: (2022) 7 ਐਸਸੀਸੀ 124

25. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਵਾਨੀ ਝਗੜਿਆਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਬਾਰੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਸਾਵਧਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੰਡੀਅਨ ਆਇਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ [ਇੰਡੀਅਨ ਆਇਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਐਨਈਪੀਸੀ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ, (2006) 6 ਐਸਸੀਸੀ 736] ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਸਿਵਲ ਕਨੂੰਨ ਉਪਚਾਰ ਸਮਾਂ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਧਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ / ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਢੁਕਵੀਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ: (ਇੰਡੀਅਨ ਆਇਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਕੇਸ [ਇੰਡੀਅਨ ਆਇਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਐਨਈਪੀਸੀ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ, (2006) 6 ਐਸਸੀਸੀ 736)

"13. ਫੌਜਦਾਰੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਰਾਹੀਂ ਦਬਾਅ ਪਾ ਕੇ ਸਿਵਲ ਝਗੜਿਆਂ ਅਤੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪਰਾਧ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨੂੰ ਬਰਤਰਫ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਰਾਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।"

42. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਾਡਾ ਪੱਕਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 406 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 420 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾ ਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਅਤੇ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੰਨੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਵਾਦ ਜੋ ਕਿ ਸ਼ੁੱਧ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੀਵਾਨੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਰੰਗ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਾਧਨ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸਘਾਤ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

43. ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਧਾਰਾ 294 (ਬੀ) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 506 (ii) ਦੇ ਅਧੀਨ ਧਾਰਾ 114 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਨਾਲ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਸਮੁੱਚੀ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਨੂੰ ਦੇਖਣ 'ਤੇ, ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਜੋ ਧਾਰਾ 294 (ਬੀ) ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾ ਸਕੇ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ: -

"294. ਅਸ਼ਲੀਲ ਹਰਕਤਾਂ ਅਤੇ ਗਾਣੇ। ਜੋ ਵੀ, ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਤੰਗ ਕਰਨ ਲਈ,

(ਏ).....

(ਬੀ) ਕਿਸੇ ਜਨਤਕ ਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਨੇੜੇ ਕੋਈ ਅਸ਼ਲੀਲ ਗੀਤ, ਗੀਤ ਜਾਂ ਸ਼ਬਦ ਗਾਉਣਾ, ਪੜ੍ਹਨਾ ਜਾਂ ਬੋਲਣਾ,

ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੱਕ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਰਣਨ ਦੀ ਕੈਦ, ਜਾਂ ਜੁਰਮਾਨਾ, ਜਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨਾਲ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।"

44. ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਭੱਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਰਤ ਕੇ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ। ਧਾਰਾ 294(ਬੀ) ਆਈਪੀਸੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਐਕਟ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਲਗਾਏ ਗਏ ਗੰਜੇ ਦੋਸ਼ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿ ਏ-1 ਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ 28 ਜੁਲਾਈ, 2010 ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਡਰਾਇਆ-ਧਮਕਾਇਆ।

ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾ ਸਕੇ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਧਮਕਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਧਾਰਾ 506(ii) ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾ ਯੋਗ ਜੁਰਮ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।

45. ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਸੁਚੇਤ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ 6 ਮਾਰਚ, 2011 ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਤੁਕੀ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਾਧਨ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 28 ਜੁਲਾਈ, 2010 ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਧਮਕੀ ਦੇਣ ਦੀ ਅਖੌਤੀ ਘਟਨਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸਨੇ 29 ਜੁਲਾਈ, 2010 ਨੂੰ ਕੋਵਿਲਪੱਟੀ ਵੈਸਟ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ, ਪਰ ਉਕਤ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਆਰ.ਟੀ.ਆਈ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਦੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ।

46. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਦੋਸ਼ੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਫੌਜਦਾਰੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ।

47. ਦੁਹਰਾਉਣ ਦੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ, ਇਹ ਦੁਹਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੇਨਾਮੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪੱਟੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੋਸ਼ੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜੋ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੇ ਦੋਸ਼ ਕਾਰਵਾਈਯੋਗ ਦੀਵਾਨੀ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਬਣਦੇ, ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਦੋਸ਼ੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਹੀ ਸਮੂਹ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣਾ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ।
48. ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, 2012 ਦੇ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਕੇਸ ਨੰ: 250 ਅਤੇ 2011 ਦੀ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰ: 305 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੁਕਮ, ਪੜਤਾਲ ਲਈ ਖੜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

49. ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, 10 ਅਗਸਤ, 2011 ਦੀ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

50. ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।

51. ਲੰਬਿਤ ਦਰਖਾਸਤਾਂ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਕੇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ: ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।

* ਹੈੱਡਨੋਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ: ਨਿਧੀ ਜੈਨ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

(ਦਿਵਾਕਰ ਜੋਤੀ ਐਡਵੋਕੇਟ)